

Краткий агрометеорологический обзор за 1-ю декаду июня 2025 года.

В первой декаде июня на юге и юго-востоке республики в районах возделывания озимых культур температурный фон был выше нормы на 2...4°C. Осадки выпали в основном меньше нормы. На наблюдаемых участках в районах возделывания с озимой пшеницей наблюдаются фазы развития в основном «молочная спелость» - «восковая спелость», в отдельных районах «цветение». Состояние растений в основном хорошее.

На юго-востоке страны (Алматинская область и область Жетісу) на посевах яровых зерновых в основном наблюдаются фазы развития «кущение» - «появление нижнего стеблевого узла», в окрестности метеостанции Лепсы области Жетісу на посевах ярового ячменя «3-й лист». В Жамбылской и Туркестанской области на посевах ярового ячменя в основном наблюдается фаза развития «колошение» - «молочная спелость», в окрестности агропостов Аса, Сарыкемир, Кордай и метеостанции Толе Би Жамбылской области «восковая спелость». Состояние ярового ячменя преимущественно хорошее.

На западе страны на ранних посевах яровой пшеницы и ячменя наблюдается фаза развития «кущение» - «появление нижнего стеблевого узла над поверхностью почвы». Состояние яровой пшеницы и ячменя в основном хорошее. В Актюбинской области на посевах яровой пшеницы в основном наблюдается фаза развития «3-й лист», в окрестности метеостанции Родниковка «кущение». На посевах ярового ячменя наблюдается фаза развития «образование узловых корней» - «кущение», в окрестности метеостанции Кос-Истек «всходы». Состояние ярового ячменя в основном удовлетворительное, яровой пшеницы хорошее и удовлетворительное.

В северных областях Казахстана (Костанайская, Акмолинская, Павлодарская, Северо-Казахстанская) завершается посев яровых зерновых культур. На посевах яровых зерновых культур в основном наблюдается фаза развития «всходы» - «3-й лист», в отдельных районах «кущение» - «выход в трубку». Состояние растений в основном хорошее.

Бородулихинском районе *Абайской области* на посевах яровой пшеницы и ярового ячменя наблюдается фаза развития «кущение» - «появление нижнего стеблевого узла над поверхностью почвы», в Уржарском районе на посевах яровой пшеницы продолжается фаза «появление нижнего стеблевого узла над поверхностью почвы». Состояние яровых зерновых культур в Бородулихинском районе отличное в Уржарском районе хорошее. В Восточно-Казахстанской области на посевах яровой пшеницы наблюдается фаза развития «образование узловых корней» - «кущение», на поздних посевах «3-й лист».

В центре страны на посевах яровых культур на ранних посевах яровой пшеницы наблюдаются фазы развития «образование узловых корней» -

«кущение», на поздних посевах «всходы» - «3-й лист». Состояние растений в основном хорошее и отличное.

На юге страны на посевах теплолюбивых культур (соя, рис, хлопчатник, сахарная свекла) в Мактааральском, Жетысайском и Ордабасинском районах Туркестанской области на посевах хлопчатника отмечается фаза развития «8 настоящий лист» - «бутонизация». Состояние посевов в основном отличное и хорошее. В Кызылординской области и области Жетісу на посевах риса отмечается фазы развития «3-й лист». На посевах сои в Алматинской области и области Жетісу наблюдается фазы развития - «5 настоящий лист», состояние растений хорошее. В окрестности метеостанции Кызылту области Жетісу продолжается фаза развития сахарной свеклы «начало роста корнеплодов», состояние растений отличное.

На посевах кукурузы в Туркестанской В Алматинской, Жамбылской областях и области Жетісу отмечается фаза развития «нарастание листьев». Состояние растений хорошее и отличное.

У масличных культур на востоке и севере страны на посевах подсолнечника, рапса ярового, а также на западе страны на посевах сафлора наблюдается фазы развития «всходы» - «2-я пара листьев», состояние посевов хорошее. В Акмолинской и Костанайской области на посевах льна масличного наблюдается фаза развития «всходы».

У бобовых культур (горох, чечевица) на севере страны (Северо-Казахстанская, Акмолинская область) на наблюдаемых участках наблюдается фазы развития «всходы» - «3-й настоящий лист». Состояние растений хорошее.

В Актюбинской, Алматинской, Карагандинской, Северо-Казахстанской областях и области Жетісу на наблюдательных участках завершилась посадка картофеля. В окрестностях Алматинской, Карагандинской, Северо-Казахстанской областей и области Жетісу отмечаются фазы «всходы» - «появление боковых побегов». Состояние растений хорошее и отличное.

У плодовых (яблоня, малина, груша, вишня) культур юга и юго-востока в основном наблюдается фаза развития «формирование плодов». Состояние плодовых культур отличное и хорошее.

В первой декаде июня, по результатам наблюдений за влажностью почвы условия влагонакопления на севере, востоке, юго-востоке и в южных областях страны сложились удовлетворительными и оптимальными. Недостаток влаги в основном отмечается в пахотном слое почвы в большинстве районов на западе, центре, востоке, юго-востоке и юге страны.

На последний день декады скот на пастбищах выпасался повсеместно. На конец декады сильно стравлены пастбища в Жамбылском районе Алматинской области и в Акжайкском районе Западно-Казахстанской области, не стравлены в Иргизском районе Актюбинской области, в Мойынкумском, Шуском районах Жамбылской области, в Шетском районе Карагандинской области, в

Мангистауском районе Мангистауской области, на остальной территории пастбища слабо и умеренно стравлены. На последний день декады общее состояние травостоя на большей части пастбищ в основном хорошее, травостой хорошо и быстро возобновляется, наблюдаются здоровые всходы растений, травостой вполне пригоден для выпаса скота.

2025 жылдың маусым айының 1-ші онкүндігіне қысқаша агрометеорологиялық шолу

Маусымның екінші онкүндігінде республиканың оңтүстігінің және оңтүстік-шығысының күздік бидай себілетін аудандарында температуралық фон нормадан 2...4°C жоғары болған. Жауын-шашын көбінесе нормадан аз түскен. Күздік бидай себілетін аудандарда бақылау учаскелерінде көбінесе «дәннің сүттенуі» - «дәннің уыздануы», жеке аудандарда «гүлдену» даму фазалары байқалады. Өсімдіктердің жағдайы көбінесе жақсы.

Елдің оңтүстік-шығысында (Алматы облысы және Жетісу облысы) жаздық дәнді бидай егістіктерінде көбінесе «масақтану» - «төменгі сабақ түйінінің пайда болуы» даму фазалары, Жетісу облысының Лепсі метеостанциясының маңайында жаздық арпа егістіктерінде «3-ші жапырақ» фазасы байқалады. Жамбыл және Түркістан облыстарында жаздық арпа егістіктерінде көбінесе «масақтану» - «дәннің сүттенуі» даму фазасы, Аса, Сарыкемір, Қордай агропосттарының және Жамбыл облысының Төле би метеостанцияларының маңайларында «дәннің уыздануы» кезеңі байқалады. Жаздық арпаның жағдайы көбінесе жақсы.

Елдің батысында жаздық бидай мен арпаның ерте себілген егістіктерінде «түптену» - «топырақ бетінен төмен бағаналы түйіннің пайда болуы» даму фазалары байқалады. Жаздық бидай мен арпаның жағдайы көбінесе жақсы. Ақтөбе облысында жаздық бидай егістіктерінде көбінесе «3-ші жапырақ», Родниковка метеостанциясының маңайында «түптену» даму фазалары байқалған. Жаздық арпа егістіктерінде «түйін тамырының пайда болуы» - «түптену», Қос-Истек метеостанциясының маңайында «көктеу» даму фазалары байқалады. Жаздық арпаның жағдайы көбінесе қанағаттанарлық, жаздық бидайдікі жақсы және қанағаттанарлық.

Қазақстанның солтүстік облыстарында (Қостанай, Ақмола, Павлодар, Солтүстік Қазақстан) жаздық дәнді дақылдарды себу жұмыстары аяқталуда. Жаздық дәнді дақылдар егістіктерінде көбінесе «көктеу» - «3-ші жапырақ», жеке аудандарда «түптену» - «түтікке шығу» даму фазалары байқалады. Өсімдіктердің жағдайы көбінесе жақсы.

Абай облысының Бородулиха ауданында жаздық бидай мен жаздық арпа егістіктерінде «түптену» - «топырақ бетінен төменгі сабақ түйінінің пайда болуы» даму фазалары байқалады, Үржар ауданында жаздық бидай егістіктерінде «топырақ бетінен төменгі сабақ түйінінің пайда болуы» фазасы жалғасуда. Бородулиха ауданындағы жаздық дәнді дақылдардың жағдайы өте

жақсы, Үржар ауданында жақсы. Шығыс Қазақстан облысында жаздық бидай егістіктерінде «түйін тамырының пайда болуы» - «түптену», кеш себілген егістіктерде «3-ші жапырақ» даму фазалары байқалады.

Елдің орталығында жаздық бидай егістіктерінде жаздық бидайдың ерте себілген егістіктерінде «түйін тамырының пайда болуы» - «түптену», кеш себілген егістіктерде «көктеу» - «3-ші жапырақ» даму фазалары байқалады. Өсімдіктердің жағдайы көбінесе жақсы және өте жақсы.

Еліміздің оңтүстігінде Түркістан облысының Мақтаарал, Жетісай және Ордабасы аудандарында жылу сүйгіш дақылдардың (соя, күріш, мақта, қант қызылшасы) егістіктерінде «8 нағыз жапырақ» - «гүл түйнегі» даму фазалары байқалады. Өсімдіктердің жағдайы көбінесе өте жақсы және жақсы. Қызылорда облысы мен Жетісу облысында күріш егістіктерінде «3-ші жапырақ» даму фазасы байқалады. Алматы облысы мен Жетісу облысындағы соя дақылдарында «5 нағыз жапырақ» даму фазасы байқалады, өсімдіктердің жағдайы жақсы. Жетісу облысының Қызылту метеостанциясының маңайында қант қызылшасында «тамыр дақылдарының өсуінің басталуы» даму кезеңі жалғасуда, өсімдіктердің жағдайы өте жақсы.

Түркістан, Алматы, Жамбыл және Жетісу облыстарында жүгері егістіктерінде «жапырақтардың өсуі» даму фазасы байқалады. Өсімдіктердің жағдайы жақсы және өте жақсы.

Елдің шығысы мен солтүстігінде майлы дақылдарда күнбағыс, жаздық рапс дақылдарында, сондай-ақ елдің батысында мақсары дақылдарында «көктеу» - «2-ші жапырақ жұбы» даму фазалары байқалады, егіс жағдайы жақсы. Ақмола және Қостанай облыстарында майлы зығыр дақылдарында «көктеу» даму фазалары байқалады.

Бұршақ дақылдарында (бұршақ, жасымық) елдің солтүстігінде (Солтүстік Қазақстан, Ақмола облысы) бақыланатын учаскелерде «көктеу» - «3-ші нағыз жапырақ» даму фазалары байқалады. Өсімдіктердің жағдайы жақсы.

Ақтөбе, Алматы, Қарағанды, Солтүстік Қазақстан және Жетісу облыстарында бақылау учаскелерінде картоп отырғызу аяқталды. Алматы, Қарағанды, Солтүстік Қазақстан және Жетісу облыстарында «көктеу» - «бүйірлік өскіндердің пайда болуы» фазалары байқалады. Өсімдіктердің жағдайы жақсы және өте жақсы.

Оңтүстікте және оңтүстік-шығыста жеміс-жидек (алма, таңқурай, алмұрт, шие) дақылдарында көбінесе «жемістердің қалыптасуы» даму фазасы байқалады. Жеміс дақылдарының жағдайы өте жақсы және жақсы.

Маусымның бірінші онкүндігінде топырақ ылғалдылығын бақылау нәтижелері бойынша елдің солтүстігінде, шығысында, оңтүстік-шығысында және оңтүстік облыстарында ылғал жинақтау жағдайлары қанағаттанарлық және оңтайлы болып қалыптасқан. Ылғалдың жетіспеушілігі көбінесе елдің

батысында, орталығында, шығысында, оңтүстік-шығысында және оңтүстігінде көптеген аудандарда топырақтың беткі қабатында байқалады.

Онкүндіктің соңғы күні жайылымдағы мал барлық жерде жайылды. Онкүндіктің соңында жайылымдар қатты тапталған Алматы облысының Жамбыл ауданында және Батыс Қазақстан облысының Ақжайық ауданында, жайылымдар тапталмаған Ақтөбе облысының Ырғыз ауданында, Жамбыл облысының Мойынқұм, Шу аудандарында, Қарағанды облысының Шет ауданында, Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданында, қалған аумақтарда жайылымдар әлсіз және бірқалыпты тапталған. Онкүндіктің соңғы күнінде жайылымдардың көпшілігінде шөптердің жалпы жағдайы көбінесе жақсы, шөптер жақсы және тез өсіп-өнуде, өсімдіктердің көктеуі байқалады, шөптер жайылымға өте қолайлы.